

UOT 78.03

ƏLƏKBƏR QASIMOV

DÜNYAŞÖHRƏTLİ MAHNININ BƏXTƏVƏR BƏSTƏKARI

Məqalədə məşhur Azərbaycan bəstəkarlarından biri Qəmbər Hüseynlinin həyat və yaradıcılığı geniş işıqlandırılır. Onun kəşməkeşli həyat yolu təhlil edilərək əsərləri – mahnıları, operaları, simfonik və xalq çalğı alətləri orkestrləri üçün yazdığı musiqilər barədə söhbət açılır. Bəstəkara dünya şöhrəti qazandırmış “Cücələrəm” mahnısının məxsusi yeri xüsusi vurğulanır.

Burada həmçinin Q.Hüseynlinin böyük təşkilatçılıq bacarığı, idarəetmə qabiliyyətinə də diqqət yetirilir. Bəstəkarın gənc musiqiçilərlə apardığı iş, onların istedadının üzə çıxarılmasına sərf etdiyi yorulmaz zəhmət xüsusi vurğulanır. Onun Azərbaycan musiqisinin inkişafı naminə verdiyi yaradıcı töhfələrdən, yüksək səviyyədə göstərdiyi xidmətlərdən və səmərəli pedaqoji fəaliyyətindən də ətraflı bəhs edilir.

Açar sözlər: *Qəmbər Hüseynli, bəstəkar, musiqi, mahnı, məktəb, ansambl, “Cücələrəm”.*

Qəmbər Hüseynli 16 aprel 1916-cı ildə Gəncədə dəmirçi Məşədi Muxtarın ailəsində anadan olub. 1925-ci ildə Gəncədəki birinci dərəcəli məktəbdə təhsil almağa başlayanda balaca Qəmbər artıq Seyid Əzim Şirvaninin, Abbas Səhhətin, Mircə Ələkbər Sabirin bir çox şeirlərini əzbər bilirdi. Gəncənin musiqi mühiti, çal-çağır məclisləri, xüsusilə Qarabağ el şənlikləri və konsertlərə dəvət olunan görkəmli xalq sənətkarlarından Cabbar Qaryağdıoğlu, Seyid Şuşinski, Bülbül, Malibəyli Həmid, Xan Şuşinski, Qurban Pirimov, Məşədi Cəmil Əmirov və başqalarının çıxışları musiqiyə sonsuz marağı olan balaca Qəmbərə böyük təsir göstərirdi. O dövrdə Gəncədə tez-tez aşiq musiqisi gecələri də təşkil olunurdu. Aşiq İslam Yusifov, Aşiq Əsəd, Hüseyn Bozalqanlı, Aşiq Nağı, Teymur Hüseynov, Aşiq Qədir və başqalarının sazlı-sözlü dünyası balaca Qəmbərin musiqi sənətinə olan marağını daha da artırır.

1927-ci ildə orta məktəbdə oxuya-oxuya Gəncə Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin tar sinfinə qəbul olunur. Tarda yaxşı ifa etməyi mənimsəyir. 1929-cu ildə isə Gəncə Pedaqoji Texnikumuna daxil olur. Təhsil illərini sonralar Azərbaycanın böyük bəstəkarı olan Fikrət Əmirov və tarzən Zərif Qayıbovla birgə addımlayırdı. “Rast”ı, “Şur”u, “Zabul segahı”nı və başqa muğamları tarda məharətlə ifa edən gənc və istedadlı Q.Hüseynli hələ tələbə ikən aşiq və el havalarını toplayıb nota alırdı.

O dövrdə Gəncə Dövlət Dram Teatrının aktyoru, sonralar xalq artisti, milli teatrımızın və kinomuzun görkəmli sənətkarlarından olan Məmmədza Şeyxzamanov İnşaat Texnikumunda dram dərnəyi yaratmışdı. Yeniyetmə Qəmbər bu dərnəyin fəal üzvü olmaqla yanaşı, hətta bir müddət sonra burada hazırlanan tamaşaların musiqi tərtibçisi də olmuşdur. 1932-ci ildə, bir təsadüf nəticəsində Q.Hüseynli Moskvadan Gəncəyə qastrol səfərinə gələn Şərq simfonik orkestrində baş tar çalan ifaçını əvəz etmişdir.

1934-cü ildə texnikumun tar sinfini fərqlənmə diplomu ilə bitirən Qəmbər pedaqoji kollektivin qərarı ilə təhsilini davam etdirmək üçün Bakıya göndərilir. Ona Bakı Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin violonçel sinfində təhsil almaq təklif olunanda tərəddüd etmədən razılıq verir. İki il müddətində tanınmış musiqi pedaqoqu A.S.Şvartsın violonçel sinfində təhsil alır. Qərib ölkələrində geniş yayılan bu aləti fitri istedadı ilə “özünüküləşdirməyi” bacarır.

Lakin Qəmbərin musiqi bəstələməyə olan hədsiz marağı onu bir an belə, rahat buraxmır. Bu cəhət o dövrdə məktəbin görkəmli musiqi pedaqoqlarının da diqqətindən yayınmır və nəhayət Qəmbəri bəstəkarlıq şöbəsinə keçirirlər. O, burada Q.Z.Buruşteynin sinfində təhsilini davam etdirir. Çox keçmir ki, Qəmbərin bəstəkarlıq üçün zəruri olan qabiliyyətləri özünü göstərir. O, görkəmli dramaturq Cəfər Cabbarlının sözlərinə “Tellər oynadı” romans-mahnısını bəstələyir. Bu gün də 80 ilə yaxın bir müddətdə dillərdən düşməyən bu gözəl vokal əsəri ilə gənc Qəmbər istedadlı bir bəstəkar olacağını təsdiqləyir [4].

1939-cu ildə Qəmbər Hüseynli milli musiqimizin beşiyi olan Şuşanın Musiqi Texnikumuna direktor vəzifəsinə göndərilir. O, burada cəmi bir il çalışsa da, əhəmiyyətli işlər görməyə müvəffəq olur.

Bir il sonra Qəmbər Hüseynli yenidən Bakıya dəvət edirlər. Məhz bu zaman gənc bəstəkarın dahi Üzeyir Hacıbəyovla şəxsi tanışlığı gerçəkləşir. O, Dövlət Filarmoniyasının nəzdində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Xalq Çalğı Alətləri Orkestrində dirijor köməkçisi vəzifəsində çalışmaqla yanaşı, Üzeyir bəyin tövsiyəsi ilə həmin illərdə yaranan “Sazçı qızlar” Ansamblının təşkilatçısı olmaqla, həm də bədii rəhbəri işləyir. Q.Hüseynli sazçı qızlardan ən fəalını – gənc Rəhilə Həsənovanı ansamblın konsertmeysteri təyin edir.

1943-cü ildə artıq məşhurlaşmış “Sazçı qızlar” Ansamblı İranda qastrol səfərində olur. Cənubi Azərbaycandakı soydaşlarımız ansamblın konsertlərini böyük sevgi və rəğbətlə qarşılayırlar. Bu səfərdən qayıdan Qəmbər Hüseynli çox keçmədən əsassız ittihamlarla 10 il müddətinə həbs cəzasına məhkum edilir. Lakin 4 ildən sonra – 1947-ci ildə həbsdən azad edilir və doğma şəhərinə qayıdır. Bir müddət Gəncə Dövlət Dram Teatrının musiqi hissə müdiri kimi çalışır və burada hazırlanan C.Cabbarlının “Almaz”, Ə.Haqverdiyevin “Dağılan tifaq” tamaşalarına musiqilər bəstələyir. Sonra, 1938-ci ildən fəaliyyət göstərən Gəncə Dövlət Filarmoniyasına direktor təyin olunaraq burada çox səmərəli fəaliyyət göstərir. Məhz burada dünyaşöhrətli “Cücələrim” mahnısı yaranır. 1949-cu ildə bəstəkar Qəmbər Hüseynli şair Tofiq Mütəllibova bir musiqi dinlədir və ondan bu musiqiyə söz yazmasını xahiş edir. O dövəmlər uşaq şeirləri yazan Tofiq Mütəllibov musiqiyə söz yazır. Ancaq nədənsə bəstəkar gələcəkdə dünya miqyasına çıxacaq bu əsərini xeyli müddət gizli saxlayır. “Cücələrim” mahnısı – yazıldıqdan düz 6 il sonra məşhurlaşmışdır.

Mahnının ilk ifaçısı Arif Qaziyev olmuşdur. Bu gün məşhur rejissor, Muğam Teatrının direktoru və bədii rəhbəri, respublikanın əməkdar incəsənət xadimi, “Şöhrət” ordenli Arif Qaziyev həmin hadisəni belə xatırlayır: “Bəlkə də çoxları bilmir ki, “Cücələrim” mahnısının ilk ifaçısı mənəm. Rəhmətlik Qəmbər Hüseynli Gəncədə bizim bədii rəhbərimiz idi. O, “Cücələrim” mahnısını yazıb gətirmişdi və dedi ki, “Bakıya gedirik, gəlin xorla bunu oxuyaq”. Qrupun solisti bir mən idim, bir də Münəvvər Seyfullayeva. Bakıya gəlib həmin mahnını filarmoniyada oxuduq. Mircəfər Bağırov da filarmoniyanın lojasında oturub tamaşa edirdi. Sonra “Vətən oğlu” mahnısını oxudum. Konsertdən sonra Bakı Mədəniyyət İdarəsinin müdiri Hökumə Sultanova gəlib məni Bağırovun yanına apardı. O da məni çox mülayim qarşıladı və əlini çiynimə qoyub dedi ki, “oğlum, çox yaxşı oxudun, istəyirsən sən üçün şərait yaradım, qal, Bakıda oxu?” Sözü düz, istəmədim. Gəncəyə qayıdıandan üç gün sonra Bağırov mənə 4-5 yekə qutuda hədiyyələr göndərdi...”

Qəmbər Hüseynli 1951-ci ildə yenidən Bakıya qayıdıb A.Zeynallı adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin bəstəkarlıq şöbəsinə daxil olaraq professor B.İ.Zeydmanın sinfində təhsilini davam etdirir. Eyni zamanda Azərbaycan Radio Verilişləri İdarəsinin orkestrində çalışır, “Sazçı qızlar” Ansamblını bərpa edir.

Gənc bəstəkar üç ildən sonra tanınmış şair Mirmehdi Seyidzadənin librettosu əsasında diplom işi kimi “Qızıl quş” operasını yazaraq, 1954-cü ildə Bakı Orta İxtisas Musiqi Məktəbini müvəffəqiyyətlə bitirir. Elə həmin ildə yaxın dostu, gənc şair Nəriman Həsənzadənin sözlərinə bəstələnən “Azərbaycan ordusu” marşı yaranır. Bu, sovet dövründə hələ mövcud olmayan milli orduya ithaf olunmuş ilk və yeganə musiqi əsəri olmuşdur.

Görkəmli bəstəkarın yaradıcılığında mahnı və romans janrları mühüm yer tutur. O, “Ay işığında”, “Gecələr uzanaydı”, “İlk məhəbbət”, “Düşür yadıma”, “Gülə-gülə”, “Tel nazik”, “Sənsən” “Ceyran”, “Tellər oynadı”, “İnsafsızsan sən yaman”, “Qonşuda qız sevənin”, “Bizə niyə gəlmirsən?”, “Qoy dolanı başına”, “Nə vaxta qaldı?” kimi mahnıların, həmçinin “Çəsmə başında”, “Gəraylı”, “Yar yanında günahkaram”, “Xoş gəldin”, “Saz çalan olsa”, “Maral”, “Qadan alım”, “Yaz olur” və sair bu kimi aşiq mahnıların da bəstələmişdir. Burada maraqlı bir məqamı qeyd etmək yerinə düşər. Unudulmaz sənətkarın romans lirikasının zirvəsi sayılan “Ay işığında” əsərini müəllif qatarda, kupe pəncərəsindən süzülən Ay işığını seyr edərək bəstələmişdir.

Ancaq bəstəkarın mahnı çəlgində öz tərəvəti, xalq təranələri ilə könüllər oxşayan, bütün dünyanı diyar-diyar dolaşan bir sənət incisi də var – “Cücələrim”. Qəmbər Hüseynli deyəndə “Cücələrim”, “Cücələrim”in sədası yayılanda isə Qəmbər Hüseynli yada düşür [6]. Bu gözəl musiqi incisini yaratmaq böyük sənət uğuru idi.

“Cücələrim” 1950-ci illərin ortalarından indiyə qədər dünyanın 100-dən çox xalqının dilinə tərcümə olunub. Dünyada “Cücələrim” qədər geniş yayılan, yüz milyonlarla uşaqların və böyükələrin – müxtəlif nəsillərdən olan adamların zövqünü oxşayan ikinci bir Azərbaycan mahnısı yoxdur. Sənətsünəslərin, musiqisünəslərin, sənət bilicilərinin yekdil rəyinə görə, indiyə kimi “Cücələrim” qədər öz müəllifini bütün dünyada tanıtdıran ikinci mahnı olmayıb.

“Cücələrim” mahnısına görə bəstəkar Qəmbər Hüseynli o zamankı ali orqana – Mərkəzi Komitəyə çağırılıb mühakimə edirlər:

- Bu “Cücələrim” nədir? Sən fəhlə sinfini qoyub cücələrə mahnı yazırsan. Bu, bizim ideologiyamıza ziddir.

Qəmbər Hüseynli də özünü itirmədən cavab verir:

Siz niyə dərd çəkirsiz? O cücələr böyüyüb toyuq olacaq, sonra yumurta qoyacaq, fəhlələr də yumurtdan yeyib qüvvətlənəcəklər və daha çox, daha yaxşı işləyəcəklər.

Bəstəkarın bu sözündən əsəbiləşib, onu həbs edirlər. Təbii ki, bu cəzanın əsas səbəbi Qəmbər Hüseynlinin mahnılarında türk üslubu idi.

Qəmbər Hüseynli həbsdə olanda Azərbaycandan bir qrup kino xadimi Fransaya səfərə gedir. Onları məşhur aktyor Çarli Çaplin qarşılayır. Qonaqların Azərbaycandan olduğunu öyrənəndə Çarli Çaplin royalın arxasına keçib “Cücələrim” mahnısını ifa edir. Sonra isə üzünü qonaqlara tutaraq deyir: “Demək siz bu məşhur melodiyanın vətəndəsiniz?! Məndən o bəxtəvər bəstəkara salam yetirin!” [1].

Bu mahnı sanki Azərbaycanın “vizit kartı”na çevrilib. 1955-ci ilin payızında sovet nümayəndə heyəti İsveçdə qarşılanarkən qonaqları bir qrup İsveçrə məktəbli “Cücələrim” mahnısının ifası ilə salamlayır. Bu, Azərbaycan musiqisinin sərhədləri aşması demək idi.

Bu məşhur mahnının şərafinə Bakıda Respublika Pionerlər Sarayının nəzdində “Cücələrim” Mahnı və Rəqs Ansamblı yaradılmış, “Cücələrim” Ana və Uşaq Kafesi açılmış, Gəncədə “Bir mahnının tarixi” adlı muzey təsis olunmuşdur. “Cücələrim” ansamblı demək olar ki, 50 ilə yaxın bir müddətdə keçmiş SSRİ-nin bütün müttəfiq respublikalarında, dünyanın onlarla ölkəsində uğurlu qastrol səfərlərində olmuş, hər zaman böyük sevinc və rəğbətlə

qarşılanmışdır. Bu ansamblın şah mahmısı və rəqsi olan “Cücələrim” əsəri 1959-cu ildə Moskvada keçirilən Azərbaycan incəsənəti dekadasında (ongünlüyündə) səslənir. Mahnını solo olaraq ansamblın solisti, indi hamımızın yaxşı tanıdığımız aktrisa, respublikanın əməkdar artisti Süğra Bağırzadə oxuyur. Mahnı sevilərək və böyük rəğbətlə qarşılanır və tezliklə dillər əzbərinə çevrilir, sovetlər məkanını aşaraq bütün dünyaya yayılır. Hətta “Dünyanın ən yaxşı uşaq mahnıları” albomuna daxil edilir. “Cücələrim” “Soyuzmultfilm”-in istehsalı olan 18 seriyalı məşhur “İndi dayan!” (“Ну, погоди!”) cizgi filminin 6-cı seriyasında da, özü də Azərbaycan dilində səsləndirilmişdir.

Ömrünün son illərində “Simurq quşu” adlı opera üzərində yaradıcılıq işinə başlayan bəstəkar 1961-ci ilin əvvəllərindən onu yaxalayan ağır və üzücü xəstəlik ucbatından ikinci operasını tamamlaya bilməmişdir.

Simli kvartet, fortepiano üçün pyeslərin, dram tamaşalarına yazılmış musiqi və mahnıların, o cümlədən onlarla mahnı və romansın müəllifi olan Qəmbər Hüseynli “Şərəf nişanı” ordenilə təltif olunmuş, Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin 1961-ci il 11 may tarixli Fərmanı ilə respublikanın “Əməkdar incəsənət xadimi” fəxri adına layiq görülmüşdür. Bu xoş xəbərdən üç ay keçməmiş dünyəşöhrətli mahnının bəxtəvər bəstəkarı haqq dünyasına qovuşmuşdur. Q. Hüseynli 1961-ci il iyul ayının 31-də, 45 yaşında, Bakıda vəfat etmiş, avqustun 3-də Gəncəyə gətirilən cənəzəsi şəhər mərkəzindəki “Məktəblilər bağı”nda torpağa tapşırılmışdır.

Bəstəkarın ailəsində yolunu davam etdirən olmayıb. Oğlu Nəsimi mühəndisdir. Atası dünyasını dəyişəndə onun 3 yaşı olub. Ona görə də atasını daha çox dost-tanışların xatirəsi əsasında tanıyıb. “Atamı heç cür xatırlaya bilmirəm. Onun haqqında yalnız anamdan, qohumlarımdan, atamın dostlarından eşitmişəm” - deyərək Nəsimi danışır.

Hamı deyir ki, atam çox mərd, özünə və ətrafdakılara qarşı tələbkar insan olub. O, heç vaxt quru şən-şöhrətə uyan adam olmayıb. Atam yazdığı əsərlərin ifaçılarına qarşı da çox tələbkar idi. O, həmişə deyirmiş: “Mən xalq musiqisini əsaslı surətdə öyrənməyincə böyük əsərlər yazmağa tələsməmişəm”. Onun sənətə məsuliyyəti buradan qaynaqlanırdı. Atam həmişə istəyirdi ki, yazdıqları dinləyicilər tərəfindən bəyənilsin. Qəmbər Hüseynlinin əsərləri çoxdur. O, klassik və müasir şairlərin şeirlərinə əsərlər yazırdı. Atam “Qızıl quş” uşaq operettasını bitirə bilmədi. Bu, onun son əsəri oldu”.

Bu ocaqda daha bir Qəmbər böyüyür. Deyəsən, bu balaca uşaq babasının yolunu, yarıncıq arzularını davam etdirəcək. Musiqiyə yaman həvəsi var. Lap babasının uşaqlığında olduğu kimi. Kim bilir, bəlkə vaxt olacaq böyük bəstəkarın yarıncıq əsərləri onun zəhməti sayəsində dolğunluq tapacaq. Çünki bu əsərlərə ürəyinin odunu, qəlbini atəşini yalnız bu ocağın davamçısı verə bilər [2].

“Qəmbər Hüseynlinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin 2015-ci il 25 noyabr tarixli Sərəncamına [5] əsasən görkəmli bəstəkarın yubileyi paytaxt Bakıda, vətəni Gəncədə, həmçinin respublikanın bütün bölgələrində o cümlədən muxtar respublikamızda da təntənəli şəkildə qeyd olunmuşdur.

2016-cı il aprelin 15-də, Naxçıvan şəhərindəki Ümummilli liderimizin adını daşıyan sarayda “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi, AMEA Naxçıvan Bölməsi, MR Bəstəkarlar Təşkilatı, Naxçıvan Dövlət Universiteti və Naxçıvan Musiqi Kollecinin birgə təşkilatçılığı ilə görkəmli bəstəkarın 100 illiyinə həsr olunan “Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin zənginləşməsində Qəmbər Hüseynlinin rolu” mövzusunda konfrans keçirilmişdir.

Konfrans giriş sözü ilə AMEA Naxçıvan Bölməsinin sədri, akademik İsmayıl Hacıyev açılıb. O bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev 25 noyabr 2015-ci ildə “Qəmbər Hüseynlinin 100 illik yubileyinin keçirilməsi haqqında” Sərəncam imzalayıb. Həmin Sərəncamdan irəli gələn vəzifələrin muxtar respublikada da həyata keçirilməsi ilə bağlı Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talıbov 2 dekabr 2015-ci il tarixli Sərəncamla “Bəstəkar Qəmbər Hüseynlinin 100 illik yubileyinin Naxçıvan Muxtar Respublikasında keçirilməsi ilə əlaqədar Tədbirlər Planı”-nı təsdiq edib. Tədbirlər planında “Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin zənginləşməsində Qəmbər Hüseynlinin rolu” mövzusunda konfransın keçirilməsi də öz əksini tapıb. Tədbirdə AMEA Naxçıvan Bölməsi İncəsənət, Dil və Ədəbiyyat İnstitutunun böyük elmi işçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Ələkbər Qasımov “Bəstəkar Qəmbər Hüseynlinin həyat və yaradıcılığı”, Naxçıvan Musiqi Kollecinin direktoru Həsən Seyidov “Qəmbər Hüseynlinin Azərbaycan musiqisinin inkişafında rolu”, Naxçıvan Muxtar Respublikası Bəstəkarlar Təşkilatının sədri Yaşar Xəlilov “Qəmbər Hüseynlinin Azərbaycan peşəkar musiqisində tutduğu mövqe”, Naxçıvan Dövlət Universitetinin müəllimi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Günay Məmmədova “Qəmbər Hüseynli yaradıcılığının ümumi xüsusiyyətləri” mövzularında məruzələrlə çıxış ediblər” (3). Sonda Naxçıvan Dövlət Filarmoniyası solistlərinin ifasında yubileyin mahnıları səslənmişdir.

Azərbaycan musiqisinin görkəmli nümayəndələrindən olan, istedadlı və unudulmaz bəstəkarın adı Gəncə Orta İxtisas Musiqi Məktəbinin, həmçinin bu şəhərin küçələrindən birinin adında əbədiləşmişdir.

ƏDƏBİYYAT

1. Musiqi tariximizdən maraqlı hadisələr. modern.az; 19 oktyabr 2015-ci il.
2. Sərdarqızı T. Bir mahnıyla şöhrət qazanan bəstəkar // Mədəniyyət, 16 aprel 2010-cu il.
3. ameanb.nakhchivan.az/?p=918
4. https://az.wikipedia.org/wiki/Qəmbər_Hüseynli
5. <https://president.az/articles/16887>
6. Uşaq musiqi və incəsənət məktəblərinin tədris portalı.

*AMEA Naxçıvan Bölməsinin
E-mail: elekber.q@mail.ru*

Alakbar Gasimov

THE LUCKY COMPOSER OF THE WORLD-FAMOUS SONG

The paper comprehensively covers the life and work of Gambar Husseinli, one of the famous composers of Azerbaijan. His difficult life path is analyzed, his songs, operas, and music for orchestras, both symphonic and folk instruments, are described. The special place of the song “Jujalarim” which has brought world fame to the composer is particularly marked.

The author pays attention also to the great managerial and organizational abilities of G. Husseinli. His work with young composers, tireless work to identify their talent is particularly specified. The paper tells in detail about his creative contribution to the development of Azerbaijani music, about the merits at the highest level, about the fruitful pedagogical activity.

Keywords: *Gambar Husseinli, composer, music, song, school, ensemble, “Jujalarim”.*

Алекбер Гасымов**СЧАСТЛИВЫЙ КОМПОЗИТОР ВСЕМИРНО ИЗВЕСТНОЙ ПЕСНИ**

В статье всесторонне освещается жизнь и творчество одного из знаменитых композиторов Азербайджана Гамбара Гусейнли. Анализируется его трудный жизненный путь, рассказывается о его песнях, операх, о музыке, написанной для оркестров, как симфонического, так и народных инструментов. Особо подчеркивается специальное место песни «Джюджелерим», которая принесла мировую славу композитору.

Здесь также уделяется внимание большим управленческим и организаторским способностям Г.Гусейнли. Особо подчеркивается работа композитора с молодыми композиторами, его неутомимый труд по выявлению их таланта. Подробно рассказывается о его творческом вкладе в развитие азербайджанской музыки, о заслугах на высшем уровне, о плодотворной педагогической деятельности.

Ключевые слова: *Гамбар Гусейнли, композитор, музыка, песня, школа, ансамбль, «Джюджелерим».*

(AMEA-nın müxbir üzvü Ərtegin Salamzadə tərəfindən təqdim edilmişdir)

Daxilolma tarixi: İkinci variant 08.07.2019

Son variant 06.09.2019